باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس **فارسی۳**	رشته :**کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان**۱۴۰۰/۱۰/۱۵**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه ،بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی ماه** سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱ معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. — نمره: ۱

الف)شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه . ب)من بیش از همه مُصر بودم در شنیدن حرف های شما.

ج)نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی د) مرد نقّال از صدایش ضجّه می بارید.

۲ در ابیات زیر، برای هریک از واژه های« الف» و «ب» یک معادل معنایی بیابید و بنویسید . — نمره: ۰/۵

* سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد

* عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود

الف) مشتاق : ب) اورند:

۳ املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. — نمره: ۰/۷۵

الف) همه از (بهر – بحر) تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری

ب) دیروز در (قربت–غربت) باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آیینه دار من و تو

ج) جزیره‌های کوچک و بزرگ مثل وصله‌های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.

۴ در گروه کلمات زیر، چهار مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. — نمره: ۱

زماد و مرهم، زهر و تریاق، حوزهٔ ادیب بزرگ، تعلّل و درنگ، صد کاروان حیون، حضّار مجلس، بغولات و حبوبات، صورت سرمای دی

۵ درست یا نادرست بودن هریک از موارد داده شده را در جدول زیر تعیین کنید. — نمره: ۰/۷۵

الف	در هر دو مصراع بیت زیر ، فعل اسنادی به کار رفته است . « گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست»	درست	نادرست
ب	در بیت زیر نقش دستوری واژه های «داروغه» و «خوابگاه» یکسان است . «گفت تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب گفت مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست»	درست	نادرست
ج	« ان» در هردو واژهٔ«خاوران و شامگاهان» نشانهٔ مکان است.	درست	نادرست

۶ با توجّه به عبارت « از ردّ صدای شما می بایست پیدایتان می کردم.» — نمره: ۰/۵

الف) نقش دستوری ضمیر پیوستهٔ «تان» ، متمم است یا مفعول؟ ب) مرجع ضمیر «تان» ، «شما» است یا «صدا»؟

۷ با توجّه به سرودهٔ زیر به پرسش ها پاسخ دهید . — نمره: ۰/۷۵

چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند ؟»

الف) نوع حذف به کار رفته در این سروده لفظی است یا معنایی؟

ب) زمان فعل «مانده است»، ماضی نقلی است یا ماضی بعید؟ ج) کدام واژه ، وابسته پیشین اسم است ؟

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس **فارسی۳**	رشته :**کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان**۱۴۰۰/۱۰/۱۵**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه ،بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی ماه** سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	**با توجّه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند»** **الف) نقش دستوری واژهٔ « بغداد» چیست ؟** **ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید . ج) یک پیوند وابسته ساز در بیت بیابید و بنویسید.**	۰/۷۵
۹	**نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه های اسمی زیر، بنویسید.** **الف) هوای نسبتا پاک ب) هفت فرسخ راه ج) سموم سرد این عقل د)بانک اعتبارات ایران**	۱
۱۰	**در عبارت « ما، پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بر درختی بلند آشیان دارد.» ،** **الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب)کدام واژه نقش معطوف دارد؟**	۰/۵
	قلمروادبی (۴نمره)	
۱۱	**با توجّه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید.** **« فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»** **الف) یک مورد اضافهٔ تشبیهی در متن بیابید. ب) کدام واژه، استعاره است؟ مفهوم آن چیست؟**	۰/۷۵
۱۲	**هریک از آرایه های « اسلوب معادله، حس آمیزی، حسن تعلیل و تضاد» در کدام مورد، دیده می‌شود؟** **۱) در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است** **۲) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست** **۳) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند** **۴)زمزمهٔ لطیف و ملایم شما گمان مرا تایید کرد. می بایست هر چه زودتر مخفیگاهی پیدا کنم.**	۱
۱۳	**در بیت زیر، مفهوم کنایهٔ مصراع دوم را بنویسید.** **«چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی بباید زدن سنگ را بر سبوی»**	۰/۵
۱۴	**مفهوم نمادین هر یک از واژه های مشخّص شده را بنویسید .** **الف) بلبل گفت: من گرفتار عشق گلم. ب) بشنو این نی چون شکایت می کند**	۰/۵
۱۵	**کدام یک از ابیات زیر، دارای زمینهٔ ملّی حماسه است؟** **الف)«بدان گاه سوگند پرمایه شاه چنین بود آیین و این بود راه»** **ب) «سراسر همه دشت بریان شدند بر آن چهر خندانش گریان شدند»**	۰/۵
۱۶	**نام پدیدآورندهٔ هر یک از آثار زیر را بنویسید.** **الف) کویر ب) دری به خانه خورشید ج) منطق الطیر**	۰/۷۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس **فارسی۳**	رشته :**کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان**۱۴۰۰/۱۰/۱۵**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه ،بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی ماه** سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

معنی هر یک از موارد زیر را به نثرروان بنویسید.

۱۷	بـرکـن ز بـن ایـن بنـا کـه بـایـد	از ریـشه بنـای ظلـم بـرکنـد	۰/۷۵
۱۸	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.		۰/۷۵
۱۹	هـر کسـی از ظـنّ خـود شـد یـار من	از درون مـن نجـست اسـرار مـن	۰/۵
۲۰	با این نسیـم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم	درباغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو	۰/۷۵
۲۱	بـدان گـه کـه شـد پـیـش کـاووس بـاز	فـرود آمـد از بـاره بـردش نمـاز	۰/۷۵
۲۲	چـون فـرود آیـی بـه وادیّ طلـب	پیشت آید هـر زمـانی صـد تَعَب	۰/۵

به سؤالات درک مطلب پاسخ دهید.

۲۳	در سرودهٔ«پهلوان هفت خوان اکنون / طعمهٔ دام و دهان خوان هشتم بود»، منظور از موارد مشخّص شده را بنویسید.	۰/۵
۲۴	در بیت زیر، شاعر به کدام پدیدهٔ اجتماعی اشاره دارد؟ «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست»	۰/۵
۲۵	در هریک از بیت های زیر، بر چه مفهومی تاکید دارد؟ الف) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ب) ز خورشیـد و از آب و از باد و خـاک نگـردد تبـه نـام و گفتـار پـاک	۱
۲۶	هریک از بیت های ردیف «اول»، با کدام یک از مفاهیم ردیف «دوم»، متناسب است؟ آن ها را به هم ربط دهید. (درستون «دوم»، یک مفهوم اضافی است.)	۱

	ردیف اول		ردیف دوم
الف	چو گل هر جا که لبخنـد آفرینـی به هر سـو رو کنی لبخنـد بینـی	۱	رازداری و سکوت عاشق
ب	این مدعیان در طلبش بی خبران اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد	۲	اشتیاق پایان ناپذیر عاشق
ج	گلّهٔ مـا را گلـه از گرگ نیـست این همـه بیـداد شبان می کند	۳	مبارزه با تزویر
د	هر کـه جز ماهـی زآبش سیـر شـد هر که بی روزی است روزش دیر شد	۴	شادی آفرینی
		۵	از ماست که بر ماست

۲۷	هریک از بیت‌های زیر،با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف)هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است (استغنا/ طلب) ب)صـد هـزاران سـایهٔ جـاوید، تو گم شده بینی زیک خورشید، تو (توحید/ فنا)	۰/۵
۲۸	در سرودهٔ زیر، شکسپیر، در مقام عاشق ، چه ادّعایی می کند؟ «چیزی در مخیّله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	۰/۵
۲۹	با توجّه به سرودهٔ« در کف ها کاسه زیبایی / بر لب ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر با پای دگر» چرا شاعر دانایی را نکوهش می کند؟	۰/۵

موفق باشید

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی‌درس : **فارسی۳**	رشته :**کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۵ /۱۰/ ۱۴۰۰**		مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی ماه** سال **۱۴۰۰**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد) **لطفا به پاسخ های مشابه صحیح ، نمره تعلق گیرد.**	نمره
	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)	
۱	الف)ارتقا یافتن ، رتبه گرفتن ؛۰/۲۵، ص۱۳۲ ب)اصرارکننده، پافشاری کننده؛ ۰/۲۵، ص ۸۸ ج)مانند، مثل، همسان ؛ ۰/۲۵ ص۱۰ د) ناله و فریاد با صدای بلند، شیون ؛ ۰/۲۵، ص۱۱۴	۱
۲	الف) گرم رو، (عاشق نیز درست است)، ۰/۲۵، ص ۱۲۲ ب) سریر، ۰/۲۵، ص۳۶	۰/۵
۳	الف) بهـر ، ۰/۲۵، ص ۱۲ ب) غربت ، ۰/۲۵ ص ۸۴ ج) طیلسان، ۰/۲۵، ص۶۱	۰/۷۵
۴	ضماد و مرهم ، ۰/۲۵، ص۳۵ صد کاروان هیون،۰/۲۵، ص۱۰۱ بقولات و حبوبات ،۰/۲۵، ص ۱۳۹ سورت سرمای دی، ۰/۲۵ ، ۱۰۹	۱
۵	الف) درست ۰/۲۵،ص ۱۹ (ی در مستی و نیست دوم) ب) نادرست، ۰/۲۵، ص۱۹ (داروغه متمم و خوابگاه مسند) ج) نادرست ،۰/۲۵ ، ص۱۵۲ (ان در خاوران نشانه مکان و در شامگاهان ، نشانه زمان است.)	۰/۷۵
۶	الف) مفعول، ۰/۲۵، ص۹۲ ب) شما، ۰/۲۵، ص۹۲	۰/۵
۷	الف) لفظی، ۰/۲۵، ب)ماضی نقلی ، ۰/۲۵ ، ج)چه ، ۰/۲۵ ، ص ۱۵۵	۰/۷۵
۸	الف) مسند، ۰/۲۵، ب) خون ضعیفان ، ۰/۲۵، ج) که، ۰/۲۵، ص۶۲	۰/۷۵
۹	الف) نسبتا : قید صفت، ۰/۲۵ ، ص۷۵ ب) فرسخ : ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۶ ج) این : صفت مضاف الیه ، ۰/۲۵، ص۷۴ د) ایران : مضاف الیه مضاف الیه	۱
۱۰	الف) پرندگان، ۰/۲۵، ص ب)شهریار، ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۰/۵
	قلمروادبی (۴نمره)	
۱۱	الف) فراش باد صبا، دایهٔ ابر بهاری، بنات نبات، مهد زمین (یک مورد)، ۰/۲۵ ، ب) فرش زمرّدین۰/۲۵: استعاره از سبزه ها و چمنزار، ۰/۲۵ ، ص۱۶	۰/۷۵
۱۲	۱) تضاد، ۰/۲۵، ص۵۳ ۲) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص۴۷ ۳) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴ ۴)حس آمیزی، ۰/۲۵، ص ۹۰	۱
۱۳	سنگ را بر سبوی زدن : آزمایش کردن ، ۰/۵، ص۱۰۶	۰/۵
۱۴	الف)انسان هایی که عاشق ظاهرند، ۲۵(کسانی که عشقشان حقیقی نیست)/۰، ص ۱۲۶ ب) انسان کامل، عارف کامل، مولانا ، ۰/۲۵،ص ۴۶	۰/۵
۱۵	الف،۰/۵، ص ۱۰۳	۰/۵
۱۶	نام پدیدآورندهٔ هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) علی شریعتی، ۰/۲۵، ص ب) سلمان هراتی ، ۰/۲۵، ص ۸۵ ج) عطّار، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۰/۷۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی‌درس : **فارسی۳**	رشته :**کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۵ /۱۰/ ۱۴۰۰**		مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی ماه** سال **۱۴۰۰**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	لطفا به پاسخ های مشابه صحیح ، نمره تعلق گیرد.	

ادامهٔ پاسخ ها در صفحهٔ دوم

قلمرو فکری (۸/۵نمره)

۱۷	این ظلم حاکم را همچون خانه ای ویران کن ؛ زیرا باید ظلم را از پایه و اساس از بین برد. ۰/۷۵، ص ۳۵	۰/۷۵
۱۸	روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجّه داشتند و از آن حساب می بردند و اطاعت می کردند. ۰/۷۵، ص۶۲	۰/۷۵
۱۹	هرکسی از دیدگاه خودش با عارف همراه می شود و حال درون او را درک نمی کند. ۰/۵، ص۴۶	۰/۵
۲۰	با این انقلاب، تو هم به پاخیز که حتی اگر در این راه شهید هم شدیم ، انقلاب و آزادی به عنوان یادگار ما در وطن باقی می ماند. ۰/۷۵، ص ۸۵	۰/۷۵
۲۱	وقتی که پیش شاه کاووس رفت ، از اسب پیاده شد و تعظیم کرد. ۰/۷۵، ص ۱۰۳	۰/۷۵
۲۲	وقتی در مرحلهٔ طلب (اولین مرحله) قدم بگذاری، رنج و سختی های زیادی در برابر تو ظاهر می شود. ۰/۵، ص۱۲۲	۰/۵
۲۳	رستم ، ۰/۲۵ ؛ مرگ یا چاهی که شغاد حفر کرده بود، ۰/۲۵ ، ص۱۱۲	۰/۵
۲۴	رشوه خواری، ۰/۵، ص۱۹	۰/۵
۲۵	الف) بیگانه ستیزی ، ۰/۵، ص۲۶ ب)نام و سخن نیک ماندگار است. ۰/۵، ص ۸۶	۱
۲۶	الف) ۴، ۰/۲۵، ص۱۵۳ ب) ۱، ۰/۲۵، ص۱۴ ج) ۵، ۰/۲۵، ص ۱۴۲ د) ۲، ۰/۲۵، ص ۴۷	۱
۲۷	الف)استغنا، ۰/۲۵، ص۱۲۳ ب) فنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۰/۵
۲۸	روح راستگوی عاشق هر چه را که در ذهن آدم می گنجد، برای معشوق ترسیم کرده است. ۰/۵، ص۱۵۵	۰/۵
۲۹	چون زیبایی ها را نمی توان با عقل دریافت (یا نگاه عقل گرایانه به زیبایی، زیبایی را ازبین می برد)۰/۵، ص ۷۶	۰/۵

«موفق باشید»